

รายงาน

**การพิจารณาคัดเลือกรายงานคณะกรรมการการปฏิรูปสังคม
ชุมชน เต็ก เขวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ
และผู้ต้อยโอกาส สภาปฏิรูปแห่งชาติ**

**เรื่อง หลักประกันความมั่นคงด้านรายได้เพื่อการมีชีวิต
ของผู้สูงอายุ : การเร่งรัดการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติ
กองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔**

**จัดทำโดย คณะกรรมการสังคม ท้องการเต็ก เขวชน สตรี
ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ต้อยโอกาส
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ**

**สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ**

รายงาน

การพิจารณาคำขอรายงานคณะกรรมการการปฏิรูปสังคม

ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ

และผู้ด้อยโอกาส สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติ

เรื่อง หลักประกันความมั่นคงด้านรายได้เพื่อการยังชีพ

ของผู้สูงอายุ : การเร่งรัดการดำเนินงานตาม

พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔

จัดทำโดย คณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี

ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการ ๓

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ.....

คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ.....

ที่ สว (สนช)(กมธ ๓) ๐๐๑๙/(ร ๔๘) วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๘.....

เรื่อง รายงานข้อพิจารณาและข้อคิดเห็นของคณะกรรมการสังคม.....

กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส.....

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ.....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๔/
๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๗ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการ
สังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติ
แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๘๔ (๑๐) ได้กำหนดให้คณะกรรมการ
สังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส
มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือ
ร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษา
เรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ
และผู้ด้อยโอกาส รวมทั้งประสานกับองค์กรภายในประเทศ
ต่างประเทศ ประชาคมนานาชาติเกี่ยวกับแนวทางการร่วมมือ
เพื่อส่งเสริมการแก้ปัญหาเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและ

ผู้ด้อยโอกาส การส่งเสริมศักยภาพของชุมชน ด้านการพัฒนาชีวิต
ความเป็นอยู่ การสงเคราะห์ดูแลผู้ยากไร้ การสร้างหลักประกันและ
ความมั่นคงในคุณภาพชีวิตของคนไทยโดยรวม รวมทั้งการพัฒนา
คุณภาพชีวิตของประชาชน โดยกรมการศึกษานี้ ประกอบด้วย

๑. นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ ประธานคณะกรรมการ
๒. นายมณฑิเยร บุญตัน รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นางสาวรณิ สิริเวชชะพันธ์ รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. คุณหญิงทรงสุตา ยอดมณี รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ เลขาธิการคณะกรรมการ
๖. พลอากาศเอก ชนัท รัตนอุบล โฆษกคณะกรรมการ
๗. นายแถมสิน รัตนพันธุ์ กรรมการและที่ปรึกษา
๘. พลตรี จารึก อารีราชการัญญ์ กรรมการและที่ปรึกษา
๙. พลเรือเอก สุรศักดิ์ หุ่นเรืองรมย์ กรรมการและที่ปรึกษา
๑๐. พลเอก วีรณ ฉันทศาสตร์โกศล กรรมการและที่ปรึกษา
๑๑. นางกาญจนารัตน์ สีวิโรจน์ กรรมการ
๑๒. ร.ศ. กิตติชัย ไตรรัตนศิริชัย กรรมการ
๑๓. พลเอก ธีระวัฒน์ บุญยะประดับ กรรมการ
๑๔. นายปรีชา วัชรภักดิ์ กรรมการ
๑๕. พลเรือเอก พลวัฒน์ สีโรดม กรรมการ
๑๖. พลเอก ไพชยนต์ คำตันเจริญ กรรมการ
๑๗. นายยุทธนา ทัพเจริญ กรรมการ
๑๘. พลเอก ยุทธศิลป์ โดยชื่นงาม กรรมการ

๑๙. พลเอก อุดลยเดช อินทะพงษ์ กรรมการ
๒๐. พลเอก อรุณ สมตน กรรมการ
๒๑. พลตำรวจเอก เอก อังสนานนท์ กรรมการ

ในคราวประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ วันอังคารที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๘ ได้มอบหมายให้คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง และคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นผู้พิจารณารายงานคณะกรรมการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส สภาพัฒนาแห่งชาติ เรื่อง หลักประกันความมั่นคงด้านรายได้เพื่อการยังชีพของผู้สูงอายุ : การเร่งรัดการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยให้ดำเนินการตามภาระหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาและมีมติเห็นชอบรายงานดังกล่าวแล้ว และเห็นควรให้เสนอรายงานต่อคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาต่อไป

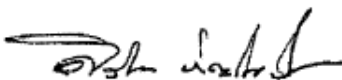
คณะกรรมการได้รายงานผลการพิจารณาต่อที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๘ วันอังคารที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๘ โดยที่ประชุมเห็นชอบกับรายงานดังกล่าวและเห็นควรให้เสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อพิจารณาต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเสนอรายงานของ
คณะกรรมการธิการต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ) วัลลภ ตังคณานุรักษ์
(นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์)

ประธานคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน
สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวศิริพร ภิญโญสิริธร)

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน
สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการธิการ ๓

ธนยา พิมพ์

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการสังคม ฯ

ศิริพร/จิตตินันท์ ทาน

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๒๕-๖, โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๒๖

รายงานการพิจารณาศึกษา

รายงานคณะกรรมการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี

ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส สถาปปฏิรูปแห่งชาติ

เรื่อง หลักประกันความมั่นคงด้านรายได้เพื่อการยังชีพของผู้สูงอายุ :

การเร่งรัดการดำเนินงาน

ตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ วันอังคารที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้มอบหมายให้คณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นผู้พิจารณารายงานคณะกรรมการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส สถาปปฏิรูปแห่งชาติ เรื่อง หลักประกันความมั่นคงด้านรายได้เพื่อการยังชีพของผู้สูงอายุ : การเร่งรัดการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ คณะกรรมการได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ ดำเนินการพิจารณาศึกษา ดังนี้

๑. จัดการสัมมนาเรื่อง “หลักประกันความมั่นคงด้านรายได้เพื่อการยังชีพของผู้สูงอายุ : การเร่งรัดการดำเนินงาน

ตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔” เมื่อวันที่จันทร์
ที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

๒. จัดการประชุมเพื่อติดตามการบังคับใช้พระราชบัญญัติ
กองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยเชิญผู้แทนจากสำนักงาน
เศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง เข้าร่วมประชุมหารือ และได้ให้
ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงาน

๓. จัดทำข้อเสนอแนะของคณะกรรมการต่อการดำเนินงาน
ตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔

คณะอนุกรรมการได้นำเสนอผลการดำเนินงานข้างต้น
ต่อคณะกรรมการ และคณะกรรมการได้มีมติเห็นชอบต่อผลการ
ดำเนินงานพิจารณาศึกษาข้างต้น จึงขอรายงานผลการพิจารณาศึกษา
กรณีดังกล่าวต่อคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ตามที่ได้รับมอบหมาย รายละเอียดปรากฏตามเอกสาร

สารบัญ

หน้า

๑. สรุปการสัมมนาเรื่อง “หลักประกันความมั่นคงด้านรายได้
พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔”	๑
๒. สรุปการประชุมประเด็นติดตามการบังคับใช้พระราชบัญญัติ
กองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔	๓๑
๓. ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการต่อการดำเนินงาน
พระราชบัญญัติ กองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔	๓๘

สรุปการสัมมนา

เรื่อง “หลักประกันความมั่นคงด้านรายได้เพื่อการยังชีพของผู้สูงอายุ :
การเร่งรัดการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๕๔”

จัดโดย คณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ
คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
วันจันทร์ที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
ณ ห้องรับรอง ๑ - ๒ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

คณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ
คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้จัดการสัมมนา
เรื่อง “หลักประกันความมั่นคงด้านรายได้เพื่อการยังชีพของผู้สูงอายุ :
การเร่งรัดการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๕๔” ในวันจันทร์ที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ณ ห้องรับรอง ๑ - ๒ ชั้น ๓
อาคารรัฐสภา ๒ โดยนายวัลลภ ตังคณานุก์ษ์ ประธานคณะกรรมการ
สังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ให้เกียรติเป็นประธานเปิดการสัมมนา
พลเรือเอก พลวัฒน์ สิโรตม รองประธานคณะอนุกรรมการ
กิจการเด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ ได้กล่าวปาฐกถานำ เรื่อง
“พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔” และกล่าวปิด
การสัมมนา โดยมีผู้เข้าร่วมการสัมมนาจากหลายภาคส่วนทั้งเครือข่าย

ภาคประชาชนด้านแรงงาน ผู้สูงอายุ และเยาวชน นักวิชาการ และ
สื่อมวลชน สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

การสัมมนาครั้งนี้จัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์

๑. เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจาก
ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๕๔

๒. เพื่อนำเสนอประเด็นปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น
จากการไม่ดำเนินงานตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๕๔

๓. เพื่อติดตามตรวจสอบการบังคับใช้พระราชบัญญัติ
กองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔

นายวัลลภ ตังคณานุก์ษ ประธานคณะกรรมการสิทธิการสังคม
กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส
สถานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นประธานเปิดการสัมมนา ได้กล่าวว่า
คณะกรรมการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ
และผู้ด้อยโอกาส สถาปปฏิรูปแห่งชาติ ได้จัดส่งข้อเสนอแนะเพื่อการ
ปฏิรูป เรื่อง รายงานเรื่องหลักประกันความมั่นคงด้านรายได้เพื่อการยังชีพ
ของผู้สูงอายุ : การเร่งรัดการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติกองทุน
การออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งประธานสถานิติบัญญัติแห่งชาติ
ได้มอบหมายให้คณะกรรมการสิทธิการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี
ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส เป็นผู้พิจารณาและดำเนินการ
ตามภารกิจหน้าที่ ดังนั้น เพื่อให้ได้รับข้อคิดเห็นที่กว้างขวางจึงได้จัดการ
รับฟังข้อคิดเห็นในวันนี้ พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็นว่า ประเทศไทย ได้ก้าวสู่
สังคมผู้สูงอายุแล้ว ดังนั้น การเตรียมความพร้อมสำหรับสังคมผู้สูงอายุ
จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง การสร้างความมั่นคงด้านรายได้ให้กับผู้สูงอายุ
จึงเป็นเรื่องที่ต้องเร่งรีบ ทั้งนี้ รูปแบบการดำเนินการเพื่อดูแลผู้สูงอายุ
ในปัจจุบันมีอยู่ ๓ รูปแบบ คือ ๑. การสังคมสงเคราะห์ ๒. การประกันสังคม
และ ๓. การสวัสดิการสังคม ได้แก่ การออมเพื่อยามชราภาพ เบี้ยยังชีพ
ประเทศไทยได้มีแนวคิดเรื่องการออมมาช้านานแล้ว เช่น กลุ่มสัจจะ
ออมทรัพย์ ซึ่งริเริ่มจากครูชบ ยอดแก้ว ได้ดำเนินการมาจนประสบ
ความสำเร็จเป็นตัวอย่างที่ดีในเรื่องการออมภาคประชาชน เป็นกองทุน
สวัสดิการชุมชน เมื่อสมาชิกในชุมชนเดือดร้อน หรือมีเหตุอันพึงได้รับ
การช่วยเหลือเพื่อบรรเทาด้านเกิด แก่ เจ็บ ตาย การศึกษา พัฒนาอาชีพ

รวมถึงด้านสุขภาพอนามัย ก็สามารถจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกได้ทันที นับว่าเป็นการสร้างหลักประกันเพื่อความมั่นคงของคนในชุมชน เป็นแบบอย่างการออมที่ยั่งยืน

ปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔” โดย

พลเรือเอก พลวัฒน์ ลิโรตม รองประธานคณะกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ สรุปลงสาระสำคัญได้ ดังนี้

พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ โดยเจตนารมณ์ที่สำคัญของ

กฎหมายฉบับนี้ คือ ให้มีระบบการออมเพื่อการดำรงชีพในยามชราภาพที่ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่มโดยเฉพาะประชากรภาคแรงงานส่วนใหญ่ของประเทศที่เป็นแรงงานนอกระบบ ยังไม่ได้รับความคุ้มครองเพื่อการชราภาพอย่างทั่วถึง จึงทำให้บุคคลเหล่านี้มีความเสี่ยงที่จะตกอยู่ในความยากจนในวัยสูงอายุอันเนื่องมาจากไม่มีช่องทางหรือโอกาสเข้าถึงระบบการออมเงิน ในขณะที่อยู่ในวัยทำงาน เพื่อสร้างความมั่นคงในบั้นปลายของชีวิตตลอดจนเพื่อเป็นการสร้างวินัยในการออมของประชาชนคนไทยในวัยทำงาน ซึ่งการจัดตั้งกองทุนนี้เพื่อเป็นช่องทางการออมขั้นพื้นฐานให้แก่ผู้ที่ยังไม่ได้รับความคุ้มครองเพื่อการชราภาพให้ได้รับผลประโยชน์ในรูปบำนาญ อันเป็นการสร้างความเท่าเทียมและความเป็นธรรมในการดูแลจากภาครัฐ ซึ่งขณะนี้การดำเนินงานตามกฎหมายยังไม่เป็นรูปธรรมและได้ก่อให้เกิดผลเสียหายกับแรงงานนอกระบบที่มีความตั้งใจจะสร้างหลักประกันยามชราภาพ และการเลื่อนเวลาออกไปยิ่งทำให้ระยะเวลาการจ่ายเงินสะสมและการได้เงินสมทบจากรัฐบาลต้องลดลงตามระยะเวลาที่เลื่อนออกไป โดยเฉพาะกลุ่มผู้ที่มีอายุใกล้ ๖๐ ปี จะเสียโอกาสในการได้รับหลักประกันและการมีรายได้ในยามชรา

หลักประกัน ๓ ด้านที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ

๑. หลักประกันสุขภาพ
๒. หลักประกันด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม
๓. หลักประกันด้านรายได้ ได้แก่ การออมเพื่อยามชราภาพ เบี้ยยังชีพ การมีงานทำหรือมีอาชีพ

หลักประกันด้านเศรษฐกิจหรือหลักประกันด้านรายได้ของผู้สูงอายุ มีความสำคัญและส่งผลโดยตรงต่อความมั่นคงทางกายภาพ สุขภาพ ความมั่นคงทางจิตใจ ซึ่งผู้สูงอายุส่วนใหญ่จะมีรายได้ลดลง ทำงานได้น้อยลง โดยบางรายช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ดังนั้น การมีหลักประกันรายได้จะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับผู้สูงอายุ โดยเฉพาะการออมเงินไว้ใช้จ่ายยามชราภาพ เป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้ผู้สูงอายุมีรายได้และสุดท้ายส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี

การสร้างหลักประกันทางรายได้ของผู้สูงอายุ จำเป็นที่จะต้องมีการส่งเสริมให้เกิดการออมก่อนวัยผู้สูงอายุ (ระบบการออมเพื่อวัยเกษียณ) เพื่อสร้างหลักประกันในวัยสูงอายุและเป็นกระบวนการสร้างความมั่นคงให้ผู้สูงอายุมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี และสมควรดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนของตนได้อย่างมีคุณภาพ เช่น

- ขยายการจ้างงานในระบบหลังการเกษียณอายุการทำงาน
- พิจารณาเงินบำนาญผู้สูงอายุรายเดือน
- การออมระยะยาว มีจัดการสรรเงินสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุทุกคนที่มีรายได้เพื่อช่วยในการยังชีพ เป็นต้น
- โดยมีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ ได้แก่ กระทรวงการคลัง กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สังคมไทยกำลังเผชิญกับปัญหาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ และในวันข้างหน้าในยุคของสังคมผู้สูงอายุ ข้อมูลไตรมาส ๓/๒๕๕๓ จาก

สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานประกันสังคม กบข. ก.ล.ต. และ ILO พบว่า ปัจจุบันประเทศไทยมีประชากรประมาณ ๖๗.๓ ล้านคน จำแนกได้เป็น

๑. มีหลักประกันรายได้จากระบบการออม

- เอกชน จำนวน ๑๒.๖ ล้านคน
- รัฐบาล จำนวน ๑.๗๙ ล้านคน
- รัฐวิสาหกิจ จำนวน ๐.๒๑ ล้านคน

๒. ไม่มีหลักประกันรายได้จากระบบการออม จำนวน ๓๕ ล้านคน

- แรงงานนอกระบบ จำนวน ๒๔.๑ ล้านคน
- ยังไม่เข้าสู่วัยแรงงาน จำนวน ๑๑.๓๗ ล้านคน

ดังนั้น จะเกิดอะไรขึ้นในวันข้างหน้าในยุคของสังคมผู้สูงอายุ ถ้าวันนี้ เราไม่เตรียมความพร้อม โดยเฉพาะในกลุ่มแรงงานนอกระบบที่ยังไม่มีระบบการออมเงิน ย่อมส่งผลร้ายต่อทั้ง “เขา” และ “รัฐ”

คณะกรรมการการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และคณะกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ เห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงได้จัดการสัมมนาเพื่อให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้แลกเปลี่ยนข้อมูลประเด็นปัญหา อุปสรรค ผลกระทบ และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย และเพื่อเสนอให้รัฐบาลพิจารณาแก้ไขปัญหาดังต่อไป

การอภิปรายเรื่อง “หลักประกันความมั่นคงด้านรายได้เพื่อ
การยังชีพของผู้สูงอายุ : การเร่งรัดการดำเนินงานตาม
พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔”

ดำเนินการอภิปรายโดย นางสาวอรุณโรจน์ เลี่ยมทอง
อนุกรรมการกิจการเด็ก เยาวชนและผู้สูงอายุ วิทยากรร่วมอภิปราย
ได้แก่

นางอุบล หลิมสกุล รองประธานกรรมการปฏิรูปสังคม
ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติรัฐ
แห่งชาติ คนที่หนึ่ง ได้ให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

สภาปฏิรูปแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำ แนวทางและข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปด้านต่าง ๆ ตามมาตรา ๒๗ เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะรัฐมนตรี คณะรักษาความสงบแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒. เสนอความเห็นหรือข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการการยกย่องรางวัลรัฐธรรมนูญเพื่อประโยชน์ในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ

๓. พิจารณา และให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการการยกย่องรางวัลรัฐธรรมนูญจัดทำขึ้น

สภาปฏิรูปแห่งชาติได้ตั้งคณะกรรมการประจำสภา จำนวน ๑๘ คณะ เพื่อทำหน้าที่พิจารณา กระทำกิจการ หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาหรือตามที่สภามอบหมาย

หลักประกันผู้สูงอายุที่สำคัญ มีดังนี้

๑. ด้านสุขภาพ คือ การมีสุขภาพร่างกาย สุขภาพจิต สังคม และปัญญาที่ดี

๒. ด้านเศรษฐกิจ คือ การมีรายได้เพื่อใช้จ่ายในปัจจัยพื้นฐาน ในวัยที่ไม่สามารถทำงานหรือหารายได้แล้ว (เกษียณ)

๓. ด้านสังคม คือ การมีงานทำ กิจกรรม และเพื่อน

๔. ด้านสิ่งแวดล้อมและที่อยู่อาศัย

ประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging society) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ คือ มีประชากรอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ ๑๐ ของประชากรทั้งประเทศ และจะเป็นสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ภายใน ๒๐ ปีข้างหน้า ในกลุ่มประเทศอาเซียนประเทศสิงคโปร์เป็นอันดับหนึ่ง

ในเรื่องประชากรผู้สูงอายุ (๑๔ %) และประเทศไทยเป็นอันดับ ๒ (๑๒ %) ปัจจุบันผู้สูงอายุไทยมีแหล่งรายได้ที่สำคัญมาจากลูกหลาน บำเหน็จบำนาญ และเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ (๖๐๐ - ๑,๐๐๐ บาท/เดือน) แต่ในอนาคตครอบครัวมีขนาดเล็กลง ทำให้การพึ่งพิงรายได้จากลูกหลาน จึงไม่อาจเพียงพอหรือไม่สามารถพึ่งพิงได้ ดังนั้น จึงควรเตรียมการสร้างความมั่นคงให้แก่ผู้สูงอายุในอนาคต

การประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งจัดโดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้มีมติเห็นชอบให้มีการส่งเสริมการออมเพื่อวัยผู้สูงอายุ โดยกระทรวงการพัฒนาสังคม ฯ ได้นำเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติพิจารณา นายกรัฐมนตรีในฐานะประธานคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติได้เห็นชอบ จึงได้ตั้งปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานขับเคลื่อน

หลักการของพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ คือ ให้แรงงานนอกระบบมีหลักประกันรายได้โดยรัฐสมทบส่วนหนึ่งและประชาชนสะสมส่วนหนึ่ง โดยเมื่ออายุ ๖๐ ปี จึงจะได้บำนาญตามอัตราการออมและระยะเวลาการออม และรัฐประกันความเสี่ยงให้แก่ประชาชน ซึ่งเริ่มออมได้ตั้งแต่อายุ ๑๕ - ๖๐ ปี แม้ว่ากฎหมายจะมีบทบัญญัติให้กองทุนนี้รับสมาชิกเมื่อพ้นระยะ ๓๖๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕) แต่ปัจจุบันก็ยังไม่ได้มีการดำเนินการแต่อย่างใด ซึ่งหากย้อนกลับไปก่อนวันที่จะเปิดรับสมัครสมาชิกมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๔ ทำให้ไม่มีการเปิดรับสมัคร ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิคณะกรรมการผู้สูงอายุ

แห่งชาติร่วมกับเครือข่ายแรงงานนอกระบบจึงได้ติดตามประเด็นดังกล่าว พบว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในสมัยนั้นได้ชะลอการบังคับใช้กฎหมายเพื่อแก้ไขกฎหมายจำนวน ๗ มาตรา แต่ไม่ได้เป็นการแก้ไขเนื้อหาในสาระสำคัญ ซึ่งเครือข่ายต่าง ๆ ได้ขับเคลื่อนติดตามการบังคับใช้กฎหมายมาโดยตลอดแต่ก็ยังไม่ได้มีการแก้ไขกฎหมายแต่ประการใด แต่ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิ ในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยให้ความคุ้มครองประกันสังคมสำหรับแรงงานนอกระบบ ตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้ส่งผลทำให้บุคคลที่มีคุณสมบัติสมัครเป็นสมาชิกกองทุนการออม แห่งชาติเปลี่ยนไปสมัครตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

ต่อจากนั้นเมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ คณะรักษาความสงบ แห่งชาติ ได้ประกาศที่จะขับเคลื่อนเรื่องกองทุนการออมแห่งชาติเพื่อลด ความเหลื่อมล้ำในสังคม ต่อมาสภาพัฒน์รูปแห่งชาติโดยคณะกรรมการ ปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส สภาพัฒน์รูปแห่งชาติ ได้พิจารณาศึกษาวิเคราะห์การบังคับใช้ พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ พบว่า

๑. การเลื่อนเวลาการเปิดรับสมัครสมาชิก ก่อให้เกิดผลเสียหาย โดยตรงกับแรงงานนอกระบบที่มีความตั้งใจสร้างหลักประกันยามชรา ภาพ และการเลื่อนเวลาออกไปยิ่งทำให้ระยะเวลาของการจ่ายเงินสะสม และการได้เงินสมทบจากรัฐบาลต้องลดลงตามระยะเวลาที่เลื่อนออกไป

โดยเฉพาะกลุ่มผู้ที่มีอายุใกล้ ๖๐ ปี จะเสียโอกาสในการได้รับหลักประกัน และการมีรายได้ในยามชรา

๒. มาตรา ๔๐ ในพระราชบัญญัติกองทุนประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ มีสถานะเป็นเพียงพระราชกฤษฎีกาที่คณะรัฐมนตรีต้องพิจารณาอัตราเงินสมทบเป็นรายปี ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับกรออกเป็นพระราชบัญญัติที่รัฐต้องสมทบเงินที่แน่นอนกว่า

๓. กฎหมายกองทุนการออมแห่งชาติมุ่งเน้นการมีระบบบำนาญที่จ่ายเป็นรายเดือนแก่ผู้สูงอายุ แต่พระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ จะเปิดโอกาสให้สมาชิกเลือกได้ทั้งบำเหน็จชราภาพและบำนาญชราภาพ

ทั้งนี้ กระทรวงการคลังมีความพร้อมที่จะปฏิบัติตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ และเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๗ ที่ประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติได้มีมติเห็นชอบ ๒๑๒ เสียง ให้เสนอรายงานของคณะกรรมการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส สภาปฏิรูปแห่งชาติ เรื่อง “หลักประกันความมั่นคงด้านรายได้เพื่อการยังชีพของผู้สูงอายุ : การเร่งรัดการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔” ไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อเร่งให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ และสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐบาลต่อไป

นอกจากนี้คณะกรรมการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส สภาปฏิรูปแห่งชาติ ได้พิจารณา

ศึกษาระบบบำนาญแห่งชาติมีความเหลื่อมล้ำหรือไม่เป็นธรรมหรือไม่ และพิจารณาแนวทางการขยายอายุการทำงานให้เกษียณที่อายุกว่า ๖๐ ปี ได้หรือไม่ ทั้งนี้ การเป็นรัฐสวัสดิการ(รัฐจ่ายให้ทั้งหมด) รัฐจะต้องมีรายได้ จากการจัดเก็บภาษีที่สูง เช่น ประเทศสวีเดน ประเทศเดนมาร์ค เป็นต้น และสังคมสวัสดิการ คือ ทุกภาคส่วนร่วมจัดสวัสดิการทั้งภาคเอกชน ธุรกิจ และสังคม เช่น วิสาหกิจชุมชน (Social Enterprise) เป็นการนำ ผลกำไรมาจ้างงานผู้ด้อยโอกาส

นางลาวัลย์ ภูวรรณ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายการออมและการลงทุน กระทรวงการคลัง ได้ให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นสรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔ พบว่ามีแรงงานไทยในระบบจำนวน ๑๓ ล้านคน และแรงงานไทย นอกกระบบจำนวน ๒๕ ล้านคนที่ไม่มีหลักประกันรายได้ยามชราภาพ ดังนั้น จึงได้หาแนวทางการช่วยเหลือโดยให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมสร้าง หลักประกันรายได้โดยที่ไม่ต้องรอการสงเคราะห์จากรัฐฝ่ายเดียว ดังนั้น จึงได้มีพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยรัฐบาล จ่ายเงินสมทบส่วนหนึ่ง และสมาชิกสะสมเงินส่วนหนึ่ง กองทุนดังกล่าว เป็นระบบบำนาญชราภาพ เพื่อให้ประชาชนมีเงินใช้จ่ายทุกเดือนหลัง เกษียณ โดยจะได้เงินบำนาญจำนวนมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับเงินสะสมของ สมาชิก เงินสมทบจากรัฐ และผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบ และเป็นการออมโดยสมัครใจ ดังนั้น ไม่จำเป็นต้องออมทุกเดือน

ซึ่งกระทรวงการคลังได้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีทุกคณะที่ผ่านมา เพื่อผลักดันให้พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้มีผลบังคับใช้ โดยกองทุนการออมแห่งชาติเป็นสวัสดิการระยะยาว แต่กองทุนประกันสังคมเป็นสวัสดิการระยะสั้น ซึ่งการจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์ใด ๆ ย่อมกระทบต่อภาระงบประมาณของประเทศ ดังนั้น การดำเนินการในส่วน of กระทรวงการคลังต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ เนื่องจากรับภาระดูแลกองทุนหลายกองทุน

คุณสมบัติของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ

๑. มีสัญชาติไทย
๒. มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์และไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์
๓. ไม่เป็นสมาชิกของกองทุนเพื่อการชราภาพใด ๆ ที่มีการสมทบเงินจากรัฐหรือนายจ้าง เช่น ผู้ประกันตนตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม ซึ่งส่งเงินเพื่อได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือเป็นสมาชิกกองทุนหรืออยู่ในระบบบำนาญอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง เป็นต้น

การจ่ายเงินสมทบ รัฐบาลจ่ายเงินสมทบตามระดับอายุของผู้เป็นสมาชิก ดังนี้

- ๑) สมาชิกที่บรรลุนิติภาวะ แต่ไม่เกิน ๓๐ ปี ได้รับเงินสมทบร้อยละ ๕๐ ของเงินที่สะสมเข้ากองทุนในแต่ละเดือน แต่ไม่เกินปีละ ๖๐๐ บาท

๒) สมาชิกที่อายุมากกว่า ๓๐ ปี แต่ไม่เกิน ๕๐ ปี ได้รับเงินสมทบ ร้อยละ ๘๐ ของเงินที่สะสมเข้ากองทุนในแต่ละเดือน แต่ไม่เกินปีละ ๘๖๐ บาท

๓) สมาชิกที่อายุมากกว่า ๕๐ ปี แต่ไม่เกิน ๖๐ ปี ได้รับเงินสมทบร้อยละ ๑๐๐ ของเงินที่สะสมเข้ากองทุนในแต่ละเดือน แต่ไม่เกินปีละ ๑,๒๐๐ บาท

การส่งเงินสะสมของสมาชิกจะต้องสะสมไม่น้อยกว่าครั้งละ ๕๐ บาท แต่เมื่อรวมกันแล้วไม่เกินกว่า ๑๓,๒๐๐ บาทต่อปี

การสิ้นสมาชิกภาพ สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเมื่ออายุครบ ๖๐ ปี บริบูรณ์ ตาย หรือลาออกจากกองทุน

การจ่ายเงินให้แก่สมาชิก

๑) กรณีที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ให้สมาชิกมีสิทธิได้รับบำนาญจากเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์จากเงินดังกล่าว ไปตลอดอายุขัย และคืนเงินให้กับผู้มีสิทธิรับผลประโยชน์ หากยังมีเงินคงเหลืออยู่ในบัญชีของสมาชิกผู้นั้น

๒) กรณีที่สมาชิกทุพพลภาพ ก่อนอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ สมาชิกจะขอรับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมทั้งหมดหรือบางส่วนจากกองทุนก็ได้ โดยให้ขอรับได้เพียงครั้งเดียว ส่วนเงินสมทบและผลประโยชน์ของเงินสมทบจะจ่ายเป็นบำนาญให้สมาชิกเมื่ออายุครบ ๖๐ ปี ซึ่งในกรณีที่สมาชิกคงเงินไว้ในกองทุนทั้งหมดหรือบางส่วน จะนำเงินที่คงไว้มาคำนวณจ่ายบำนาญด้วย

๓) กรณีที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะลาออกจากกองทุน ให้สมาชิกมีสิทธิได้รับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมจาก

กองทุน ส่วนเงินสมทบและผลประโยชน์ของเงินสมทบให้ตกเป็นของ
กองทุน

๔) กรณีสมาชิกอายุ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ถ้าออมไม่ถึงขั้นที่จะได้
บำนาญขั้นต่ำ ๖๐๐ บาท จะได้รับเป็นเงินบำรุงชีพเป็นรายเดือน
ไปจนกว่าเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์จากเงินดังกล่าวจะหมด

๕) กรณีภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บทบัญญัติแห่งหมวด ๓
ใช้บังคับ หากในวันสมัครเข้าเป็นสมาชิกผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกมีอายุ
ห้าสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป ให้ผู้นั้นมีสิทธิเป็นสมาชิกของกองทุนต่อไปได้อีก
สิบปี นับแต่วันที่เข้าเป็นสมาชิก และเมื่อเป็นสมาชิกของกองทุนครบสิบปี
หรือเมื่อสมาชิกซึ่งมีอายุหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปลาออกจากการเป็นสมาชิก
ให้ถือว่าเป็นกรณีที่สมาชิกอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ตามพระราชบัญญัตินี้
และให้นำบทบัญญัติในหมวด ๓ และหมวด ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การคงเงินไว้ในกองทุน

กรณีที่สมาชิกเปลี่ยนงานและทำให้สมาชิกได้รับความคุ้มครอง
หรือหลักประกันทางรายได้เพื่อการชราภาพตามกฎหมายอื่นที่มีรัฐหรือนาย
จ้างจ่ายสมทบเข้ากองทุน หรืออยู่ในระบบบำนาญใด ๆ ให้สมาชิก
คงเงินไว้ในกองทุน และคงการเป็นสมาชิกต่อไปได้ โดยจะจ่ายเงินสมทบ
เข้ากองทุนหรือไม่ก็ได้ แต่รัฐไม่ต้องจ่ายเงินสมทบให้ และเงินที่สะสม
ในช่วงเวลาดังกล่าวจะไม่ถูกนำมารวมคำนวณเป็นเงินบำนาญ อย่างไรก็ตาม
ในกรณีออกจางานและมาเป็นแรงงานนอกระบบอีกครั้ง สมาชิก
สามารถกลับเข้ากองทุนการออมแห่งชาติได้โดยส่งเงินสะสมและได้รับเงิน
สมทบจากรัฐดั้งเดิม

การประกันผลประโยชน์ รัฐบาลจะรับประกันให้สมาชิกได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากการนำเงินสะสมและเงินสมทบไปลงทุนไม่น้อยกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำประเภท ๑๒ เดือนโดยเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์แห่งใหญ่ ๕ แห่ง และธนาคารออมสิน และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

การสมัครสมาชิก ในเบื้องต้นนี้ได้พิจารณาให้ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และธนาคารกรุงไทย เป็นช่องทางหลักในการรับสมัครสมาชิกรวมถึงรับเงินสะสมจากสมาชิก

ทั้งนี้ สมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติยังคงมีสิทธิ์ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอยู่เช่นเดิม และผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ที่เลือกทางเลือกที่ ๑ ซึ่งจะได้รับความคุ้มครอง ๓ กรณี (กรณีอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วย กรณีทุพพลภาพ และกรณีเสียชีวิต) มีสิทธิ์สมัครเป็นสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติได้ แต่สำหรับผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ที่เลือกทางเลือกที่ ๒ ซึ่งได้รับความคุ้มครองเพิ่มเติมจากทางเลือกที่ ๑ ในส่วนของกรณีชราภาพ จะไม่สามารถเข้าเป็นสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติได้

นายพรเทพ ศิริไพบุลย์ นิตินกรชำนาญการพิเศษ สำนักงานประกันสังคม ได้ให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นสรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

ภาพรวมของสวัสดิการสังคมกรณีชราภาพของประเทศไทยมีดังนี้

๑. กรณีข้าราชการ มีกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)

๒. กรณีพนักงานลูกจ้างเอกชน มี

- กองทุนประกันสังคม โดยได้กำหนดให้นายจ้างที่มีลูกจ้างตั้งแต่หนึ่งคนขึ้นไป ต้องเข้าสู่ระบบประกันสังคม ปัจจุบันมีผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ จำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ คน

- กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

๓. กองทุนประกันสังคมสำหรับแรงงานนอกระบบตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

๔. เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

๕. กองทุนการออมแห่งชาติ

กองทุนประกันสังคมได้จัดสวัสดิการให้แก่ผู้ประกันตน ดังนี้

ผู้ประกันตนจะได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุน ๗ กรณี คือ กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย กรณีคลอดบุตร กรณีทุพพลภาพ กรณีตาย กรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และกรณีว่างงาน

สิทธิประโยชน์กรณีชราภาพ

๑. เงื่อนไขการเกิดสิทธิกรณีบำนาญชราภาพ

- จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๘๐ เดือน ไม่ว่าจะระยะเวลา ๑๘๐ เดือนจะติดต่อกันหรือไม่ก็ตาม

- มีอายุครบ ๕๕ ปีบริบูรณ์

- ความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลง

๒. เงื่อนไขการเกิดสิทธิกรณีบำเหน็จชราภาพ

- จ่ายเงินสมทบไม่ครบ ๑๘๐ เดือน

- ความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลง

- มีอายุครบ ๕๕ ปีบริบูรณ์ หรือเป็นผู้ทุพพลภาพ หรือถึงแก่ความตาย

๓. ประโยชน์ทดแทนกรณีบำนาญชราภาพ

- กรณีจ่ายเงินสมทบมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๘๐ เดือน มีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพเป็นรายเดือนใน อัตราร้อยละ ๒๐ ของค่าจ้างเฉลี่ย ๖๐ เดือนสุดท้ายที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบก่อนความเป็นผู้ประกันตนสิ้น สุดลง

- กรณีที่มีการจ่ายเงินสมทบเกิน ๑๘๐ เดือน ให้ปรับเพิ่มอัตราบำนาญชราภาพตามข้อ ๑ ขึ้นอีกในอัตราร้อยละ ๑.๕ ต่อระยะเวลาการจ่ายเงินสมทบทุก ๑๒ เดือน สำหรับระยะเวลาที่จ่ายเงินสมทบเกินกว่า ๑๘๐ เดือน

๔. ประโยชน์ทดแทนกรณีบำเหน็จชราภาพ

- กรณีที่มีการจ่ายเงินสมทบต่ำกว่า ๑๒ เดือน ให้จ่ายเงินบำเหน็จชราภาพ มีจำนวนเท่ากับจำนวนเงินสมทบที่ผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ กรณีที่มีการจ่ายเงินสมทบตั้งแต่ ๑๒ เดือนขึ้นไป ให้จ่ายเงินบำเหน็จชราภาพ มีจำนวนเท่ากับจำนวนเงินสมทบที่ผู้ประกันตนและนายจ้างจ่ายเงินสมทบเพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ พร้อมผลประโยชน์ตอบแทน ตามที่สำนักงานประกันสังคมประกาศกำหนด

- กรณีผู้รับเงินบำนาญชราภาพถึงแก่ความตายภายใน ๖๐ เดือน นับแต่เดือนที่มีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพให้จ่ายเงินบำเหน็จชราภาพ

จำนวน ๑๐ เท่าของเงินบำนาญชราภาพรายเดือนที่ได้รับคราวสุดท้าย ก่อนถึงแก่ความตาย

ผู้ประกันตนโดยสมัครใจมาตรา ๓๙

๑. คุณสมบัติของผู้สมัคร

(๑) เคยเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ นำส่งเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๒ เดือนและออกจากงานไม่เกิน ๖ เดือน นับแต่วันที่ลาออกจากงาน

(๒) ต้องไม่เป็นผู้รับประโยชน์ทดแทนกรณีทุพพลภาพจากกองทุนประกันสังคมปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน ๑,๑๐๐,๐๐๐ คน

๒. เงินสมทบที่ต้องนำส่งสำนักงานประกันสังคมเดือนละ ๔๓๒ บาทต่อเดือน

เงินที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณเงินสมทบ คือ เดือนละ ๔,๘๐๐ บาทเท่ากันทุกคน โดยคิดจากอัตราเงินสมทบ ๙ % ($๔,๘๐๐ \times ๙ \% = ๔๓๒$ บาทต่อเดือน) ซึ่งผู้ประกันตนจะได้รับความคุ้มครอง ๖ กรณี (กรณีเจ็บป่วย กรณีคลอดบุตร กรณีทุพพลภาพ กรณีตาย กรณีสงเคราะห์บุตรและกรณีชราภาพ) ต่อเนื่องจากการเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓

๓. เหตุที่ทำให้ผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๙ สิ้นสภาพการเป็นผู้ประกันตน

(๑) ตาย

(๒) กลับเข้าเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓

(๓) ลาออก

(๔) ไม่ส่งเงินสมทบ ๓ เดือนติดต่อกัน (สิ้นสภาพตั้งแต่เดือนแรกที่ไม่ส่งเงินสมทบ)

(๕) ภายในระยะเวลา ๑๒ เดือน ส่งเงินสมทบไม่ครบ ๙ เดือน (สิ้นสภาพในเดือนที่ส่งเงินสมทบไม่ครบ ๙ เดือน)

ผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐

การขยายประกันสังคมให้ครอบคลุมแรงงานนอกระบบโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ มาตรา ๔๐ และพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ เพื่อพัฒนาสิทธิประโยชน์ของมาตรา ๔๐ ให้เป็นที่พอใจโดยเป็นระบบสมัครใจ

๑. คุณสมบัติผู้สมัครเป็นสมาชิกกองทุนประกันสังคมกรณีแรงงานนอกระบบ

(๑) อายุ ๑๕ - ๖๐ ปีบริบูรณ์ โดยไม่เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๙ ไม่เป็นข้าราชการหรือบุคคลที่ถูกยกเว้นตามกฎหมายประกันสังคม

(๒) บุคคลพิการที่สามารถรับรู้สิทธิประกันสังคม

(๓) เฉพาะปีแรก (มีผลบังคับใช้วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ - วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗) เปิดโอกาสให้ผู้สมัครที่มีอายุ ๖๐ - ๖๕ ปีสมัครเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ได้ทุกทางเลือก

(๔) สำหรับผู้สมัครที่มีอายุเกินกว่า ๖๕ ปี เฉพาะปีแรก (มีผลบังคับใช้วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ - วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗) สามารถสมัครเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ได้เฉพาะทางเลือกที่ ๓ เท่านั้น และไม่มีสิทธิเปลี่ยนทางเลือก

๒. สำนักงานประกันสังคมทั่วประเทศเลือกทางเลือกในการจ่ายเงินสมทบได้ ๕ ทางเลือก คือ

ทางเลือกที่ ๑ จ่ายเงินสมทบ ๑๐๐ บาท/เดือน (จ่ายเอง ๗๐ บาท รัฐสนับสนุน ๓๐ บาท) ได้รับสิทธิประโยชน์ทดแทนดังนี้

- กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย
- กรณีทุพพลภาพ
- กรณีตาย

ทางเลือกที่ ๒ จ่ายเงินสมทบ ๑๕๐ บาท/เดือน (จ่ายเอง ๑๐๐ บาท รัฐสนับสนุน ๕๐ บาท) ได้รับสิทธิประโยชน์ทดแทน ดังนี้

- กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย
- กรณีทุพพลภาพ
- กรณีตาย
- กรณีชราภาพ (บำเหน็จชราภาพ) ผู้ประกันตนสามารถรับเงินก่อนเมื่ออายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ และสิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตน

ทางเลือกที่ ๓ จ่ายเงินสมทบ ๒๐๐ บาท/เดือน (จ่ายเอง ๑๐๐ บาท รัฐสนับสนุน ๑๐๐ บาท) ได้รับสิทธิประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ (บำนาญชราภาพ) ผู้ประกันตนสามารถรับเงินบำนาญเมื่ออายุ

ครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ และสิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตน โดยต้องจ่ายเงินสมทบถึงบำนาญขั้นต่ำหรือไม่น้อยกว่า ๔๒๐ เดือน (๓๕ ปี) จะได้รับเงินบำนาญชราภาพขั้นต่ำเดือนละ ๖๐๐ บาท ตลอดชีวิต

ทางเลือกที่ ๔ คือ ทางเลือกที่ ๑ และทางเลือก ๓ (๑+๓)

จ่ายเงินสมทบ ๓๐๐ บาท/เดือน (จ่ายเอง ๑๗๐ บาท รัฐสนับสนุน ๑๓๐ บาท)

ทางเลือกที่ ๕ คือ ทางเลือกที่ ๒ และทางเลือก ๓ (๒+๓)

จ่ายเงินสมทบ ๓๕๐ บาท/เดือน (จ่ายเอง ๒๐๐ บาท รัฐสนับสนุน ๑๕๐ บาท)

ปัจจุบันผู้ประกันตนที่เลือกจ่ายเงินสมทบตามทางเลือกที่ ๔ และ ๕ มีจำนวน ๙,๙๐๐,๐๐๐ คน และตั้งแต่มีการบังคับใช้มาตรา ๔๐ มีผู้ประกันตนลาออกจำนวน ๑๖,๐๐๐ คน

ทั้งนี้ ในการจ่ายเงินสมทบของผู้ประกันตนมาตรา ๔๐ จ่ายเป็นรายเดือน ๆ ละ ๑ ครั้ง และจ่ายเงินสมทบล่วงหน้าได้ครั้งละไม่เกิน ๑๒ เดือน แต่ไม่สามารถจ่ายเงินสมทбы้อนหลังได้

และผู้ประกันตนที่ประสงค์รับเงินบำเหน็จชราภาพเพิ่มขึ้นสามารถจ่ายเงินสมทบเพิ่มเติมได้ไม่เกินเดือนละ ๑,๐๐๐ บาทต่อเดือน ยกเว้น กรณีทางเลือกที่ ๕ (๒+๓) สามารถจ่ายเงินสมทบเพิ่มเติมได้ไม่เกินเดือนละ ๒,๐๐๐ บาท

นางสาวอรุณี ศรีโต ประธานเครือข่ายบำนาญภาคประชาชน ได้ให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

เครือข่ายแรงงานบำนาญประชาชนได้ขับเคลื่อนให้มีการบังคับใช้พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ มาอย่างต่อเนื่อง

ตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๕๖ โดยได้ยื่นจดหมายต่อนายกรัฐมนตรีและได้เข้าพบรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในสมัยนั้น คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยเครือข่ายได้เข้าชื่อเพื่อยื่นฟ้องเป็นคดีต่อศาลปกครองแล้วและจะมีการพิจารณาพิพากษาคดีในวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๘

ประเทศไทยควรมีระบบบำนาญที่อยู่นอกภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานเดียว เช่น กระทรวงการคลัง โดยควรมีกฎหมายเกี่ยวกับบำนาญเป็นการเฉพาะเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและการจ่ายเงินในรูปแบบบำนาญจะช่วยให้ผู้สูงอายุมีรายได้ทุกเดือน นอกจากนี้สำนักงานประกันสังคมควรมีการปฏิรูปในอนาคตเพื่อให้การทำงานมีความโปร่งใสมากขึ้น

ข้อเสนอแนะและปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินงานที่ได้จากเวที การสัมมนา

ปัญหาการดำเนินงาน

๑. การเลื่อนเวลาการเปิดรับสมัครสมาชิก ก่อให้เกิดผลเสียหาย โดยตรงกับแรงงานนอกระบบที่มีความตั้งใจสร้างหลักประกันยามชราภาพ และการเลื่อนเวลาออกไปยิ่งทำให้ระยะเวลาของการจ่ายเงินสะสม และการได้เงินสมทบจากรัฐบาลต้องลดลงตามระยะเวลาที่เลื่อนออกไป โดยเฉพาะกลุ่มผู้ที่มีอายุใกล้ ๖๐ ปี จะเสียโอกาสในการได้รับหลักประกัน และการมีรายได้ในยามชรา

๒. มาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ มีสถานะเป็นเพียงพระราชกฤษฎีกาที่คณะรัฐมนตรีต้องพิจารณาอัตราเงินสมทบเป็นรายปี ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับการออกเป็นพระราชบัญญัติที่รัฐต้องสมทบเงินที่แน่นอนกว่า ทำให้เห็นความแตกต่างในเรื่องของความมั่นคงในหลักประกันของประชาชนที่แน่นอนกว่า

๓. กฎหมายกองทุนการออมแห่งชาติมุ่งเน้นการมีระบบบำนาญที่จ่ายเป็นรายเดือนแก่ผู้สูงอายุ แต่พระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ จะเปิดโอกาสให้สมาชิกเลือกได้ทั้งบำนาญชราภาพและบำนาญชราภาพ

๔. เงินสนับสนุนที่รัฐช่วยสนับสนุนผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ กระทำโดยอาศัยอำนาจตามพระราชกฤษฎีกามิใช่พระราชบัญญัติ ดังนั้น จึงทำให้หน่วยงานต้องตั้งงบประมาณสนับสนุนทุกปี

๕. กรณีกองทุนการออมแห่งชาติได้เปิดรับสมัครสมาชิกแล้ว ผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ ทางเลือกที่ ๓ (บำนาญชราภาพ) เท่านั้นที่จะต้องโอนย้ายไปอยู่กองทุนการออมแห่งชาติ ดังนั้น จำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายว่าด้วยกองทุนการออมแห่งชาติ และแก้ไขพระราชกฤษฎีกาเพื่อกำหนดการโอนเงินและสมาชิกกองทุนประกันสังคมไปยังกองทุนการออมแห่งชาติ ซึ่งต้องพิจารณาให้ละเอียดรอบคอบก่อนดำเนินการแก้ไขกฎหมายเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในอนาคต

๖. จากการสอบถามแรงงานพบว่ามีความต้องการได้รับบำเหน็จมากกว่าบำนาญ เนื่องจากต้องการนำเงินที่ได้ออมไปใช้ตามความจำเป็นของครอบครัว เช่น การลงทุน การชำระหนี้ การสร้างบ้าน หรือการนำไปใช้จ่ายกรณีอื่นก่อนที่จะเสียชีวิต

๗. ผู้ประกันตนได้เรียกร้องให้แก้ไขกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม โดยให้ผู้ประกันตนมีสิทธิเลือกรับเป็นบำเหน็จได้ถ้าผู้ประกันตนได้สิทธิรับบำนาญ

๘. ประชาชนไม่ทราบหรือไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าจะเลือกการออมในรูปแบบใด และไม่รู้ว่เมื่อถึงวันเกษียณอายุจะมีเงินออมเท่าไร ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการประชาสัมพันธ์รูปแบบการออมของกองทุนต่าง ๆ ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึงและสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชน

๙. กองทุนการออมแห่งชาติไม่เอื้อประโยชน์ต่อแรงงานที่ต้องย้ายไปย้ายมาระหว่างแรงงานในระบบและนอกระบบ ทำให้คนอาจจะออมไม่ครบตามเงื่อนไขของกองทุน และส่งผลให้หลุดพ้นออกจากระบบ

บ้านาญระบบใดระบบหนึ่ง และเสียสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับจากการออมเงิน
กับกองทุน

๑๐. กองทุนการออมแห่งชาติจะดำเนินการอย่างไร ถ้าไม่มีคนสมัครเป็น
สมาชิก

ข้อเสนอแนะ

๑. กองทุนการออมแห่งชาติควรจัดตั้งเป็นองค์กรอิสระ เพื่อให้
ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญได้เข้ามาบริหารกองทุนให้มีประสิทธิภาพและ
ประสิทธิผล

๒. การออกพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ หรือ
ข้อบังคับ ของกระทรวงการคลัง เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติ
กองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ ควรให้โอกาสประชาชนได้มีส่วน
ร่วมในการแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพื่อประกอบ
การดำเนินงานของกระทรวงการคลัง

๓. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีกระบวนการสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนเลือกการออมในรูปแบบบำนาญหรือสมัครเป็นสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ โดยควรชี้แจงข้อมูลและประโยชน์ที่จะได้รับจากการออมระยะยาวหรือระบบบำนาญให้ประชาชนได้รับทราบอย่างชัดเจน

๔. ปัจจุบันประเทศไทยมีระบบบำนาญสำหรับผู้สูงอายุหลายระบบ เช่น กองทุนบำนาญข้าราชการ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ กองทุนประกันสังคม กองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ กองทุนประกันสังคมสำหรับแรงงานนอกระบบตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ เป็นต้น ซึ่งเห็นได้ว่ามีระบบกองทุนบำนาญที่จะดูแลประชาชนเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุที่พอเพียง แต่มีหลายหน่วยงานที่ควบคุมดูแลกองทุนดังกล่าว ดังนั้น หน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลระบบบำนาญดังกล่าวหากไม่มีการประสานการดำเนินงานร่วมกันจะเป็นภาระต่อการเงินการคลังของประเทศ ดังนั้น จึงควรมีหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งที่รับผิดชอบดูแลระบบบำนาญของประเทศ เพื่อให้ระบบบำนาญมีความยั่งยืน มีความเป็นเอกภาพ และมีความพอเพียง

๕. จากองค์ประกอบของคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ ได้กำหนดให้มีผู้ทรงคุณวุฒิด้านสวัสดิการชุมชนอยู่ด้วย ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ ประสบความสำเร็จ ควรให้เครือข่ายกลุ่มสวัสดิการชุมชน เช่น สัจจะออม

ทรัพย์ ซึ่งมีสมาชิกอยู่จำนวนมากทั่วประเทศและสามารถเข้าถึงประชาชนในทุกพื้นที่ ได้เข้ามามีส่วนร่วมดำเนินงาน โดยการให้เป็นฝ่ายประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้สมัครเป็นสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติให้มากขึ้น นอกจากนี้สมาชิกของเครือข่ายกลุ่มสวัสดิการชุมชนอาจสมัครเป็นสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติต่อไปในอนาคต

๖. ระบบบำนาญที่ดี มีลักษณะดังนี้

- ต้องเชื่อมกับระบบอื่นที่มีอยู่แล้วเพื่อให้มีความเหมาะสมกับคนแต่ละกลุ่ม
- ต้องเป็นสิทธิติดตัวตลอดเวลา
- ต้องทำให้เกิดความพอเพียง เท่าเทียม และยั่งยืน เพื่อให้สามารถดูแลตนเองได้ตลอดเวลา
- ต้องมีหลายระบบโดยมีกฎหมายออกมารองรับและมีความเป็นเอกภาพ โดยเกณฑ์ที่ใช้กำหนดอัตราบำนาญที่เหมาะสมของแต่ละระบบอาจใช้เส้นความยากจน ค่าแรงขั้นต่ำ หรือรายได้ประชาชาติเป็นเกณฑ์พิจารณา ทั้งนี้ เพื่อลดภาระงบประมาณของรัฐบาล

๗. กระทรวงการคลังมีหน้าที่ใช้นโยบายการคลังดูแลประชาชนและพัฒนาประเทศ และออกแบบสร้างระบบบำนาญของประเทศให้เป็นเอกภาพ

๘. กองทุนประกันสังคมและกองทุนการออมแห่งชาติเป็นกองทุนของประชาชน ดังนั้น ประชาชนทุกภาคส่วนต้องให้ความสนใจและเข้ามาดูแล

๙. การออมเพื่อวัยสูงอายุหรือระบบบำนาญเพื่อผู้สูงอายุเป็นเรื่องที่คนวัยทำงานควรให้ความสำคัญและดำเนินการต่อให้มีระบบการออมที่ดี

๑๐. ผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ควรมีโอกาสสมัครเป็นสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติด้วย เนื่องจากผู้ประกันตนไม่ได้รับสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์ใด ๆ จากหน่วยงานของรัฐ โดยเทียบเคียงจากความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติในการจ่ายเงินตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์ การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒

๑๑. กองทุนการออมแห่งชาติควรกำหนดค่าตอบแทนหรือผลประโยชน์ให้เพียงพอต่อการใช้จ่ายในอนาคต และควรสร้างแรงจูงใจให้มีคนมาสมัครเป็นสมาชิกให้มากขึ้น

๑๒. มาตรการการสร้างความมั่นคงด้านรายได้ให้แก่ผู้สูงอายุในอนาคตที่ยั่งยืนควรมีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน

สรุปการประชุมประเด็นติดตามการบังคับใช้พระราชบัญญัติกองทุน การออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔

ตามที่คณะอนุกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ให้พิจารณา ติดตามการบังคับใช้พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงได้เชิญผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง เข้าร่วมประชุม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

กองทุนการออมแห่งชาติมีวัตถุประสงค์เพื่อให้แรงงานนอกระบบมีรายได้ที่มั่นคงยามชราภาพ มีรายได้ที่เพียงพอและดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีเมื่อเวลาไม่มีแรงทำงาน โดยต้องการให้สังคมได้มีส่วนร่วม และมีวินัยในการออมด้วย ซึ่งได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ และได้กำหนดให้เปิดรับสมัครสมาชิก เมื่อพ้นระยะเวลา ๓๖๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕) ซึ่งกระทรวงการคลังได้เสนอร่างกฎกระทรวงที่ต้องออกตามกฎหมายดังกล่าวจำนวน ๗ ฉบับ ต่อคณะรัฐมนตรีตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๖ แต่รัฐบาลสมัยนั้นได้ให้สำนักงานประกันสังคมเพิ่มความคุ้มครองให้แก่ผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยตราพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์

และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งได้เพิ่มทางเลือกที่ ๓, ๔ และ ๕ โดยนำหลักการของกองทุนการออมแห่งชาติไปปรับใช้ ดังนี้

ทางเลือกที่ ๑ จ่ายเงินสมทบ ๑๐๐ บาท/เดือน (จ่ายเอง ๗๐ บาท รัฐสนับสนุน ๓๐ บาท)

ทางเลือกที่ ๒ จ่ายเงินสมทบ ๑๕๐ บาท/เดือน (จ่ายเอง ๑๐๐ บาท รัฐสนับสนุน ๕๐ บาท)

ทางเลือกที่ ๓ จ่ายเงินสมทบ ๒๐๐ บาท/เดือน (จ่ายเอง ๑๐๐ บาท รัฐสนับสนุน ๑๐๐ บาท) ได้รับสิทธิประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ (บำนาญชราภาพ) ผู้ประกันตนสามารถรับเงินบำนาญเมื่ออายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ และสิ้นสุดความเป็นผู้ประกันตน โดยต้องจ่ายเงินสมทบถึงบำนาญขั้นต่ำหรือไม่น้อยกว่า ๔๒๐ เดือน (๓๕ ปี) จะได้รับเงินบำนาญชราภาพขั้นต่ำเดือนละ ๖๐๐ บาท ตลอดชีวิต

ทางเลือกที่ ๔ คือ ทางเลือกที่ ๑ และทางเลือก ๓ (๑+๓) จ่ายเงินสมทบ ๓๐๐ บาท/เดือน (จ่ายเอง ๑๗๐ บาท รัฐสนับสนุน ๑๓๐ บาท)

ทางเลือกที่ ๕ คือ ทางเลือกที่ ๒ และทางเลือก ๓ (๒+๓) จ่ายเงินสมทบ ๓๕๐ บาท/เดือน (จ่ายเอง ๒๐๐ บาท รัฐสนับสนุน ๑๕๐ บาท)

ทั้งนี้ กระทรวงการคลังได้เสนอร่างกฎกระทรวงทั้ง ๗ ฉบับอย่างต่อเนื่อง และได้เตรียมเสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ และสำนักงานเศรษฐกิจการคลังจะต้อง

ดำเนินการปรับแก้ไขพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยเพิ่มบทเฉพาะกาลให้รับโอนผู้ประกันตนและเงินของผู้ประกันตนมาตรา ๔๐ (กรณีบำนาญ ทางเลือกที่ ๓, ๔ และ ๕) แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ จำนวน ๑ ล้านคน จากกองทุนประกันสังคมไปยังกองทุนการออมแห่งชาติ สำหรับผู้ประกันตนมาตรา ๔๐ ทางเลือกที่ ๑ และ ๒ เป็นเรื่องความสมัครใจที่ผู้ประกันตนจะโอนไปยังกองทุนการออมแห่งชาติหรือไม่ และกระทรวงแรงงานต้องแก้ไขพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตนเพื่อยกเลิกกรณีผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ (กรณีบำนาญ ได้แก่ ทางเลือกที่ ๓, ๔ และ ๕) รวมทั้งโอนเงินและผู้ประกันตนดังกล่าวไปยังกองทุนการออมแห่งชาติ สำหรับกรณีแรงงานนอกระบบจำนวน ๒๔ ล้านคน ที่ยังไม่ได้เป็นสมาชิกของกองทุนประกันสังคมหรือกองทุนอื่นใด เนื่องจากบางส่วนรอสมัครเป็นสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ แรงงานภาคเกษตรที่อยู่ภายใต้กองทุนทวิสุขของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน ๑ ล้านคน จะถูกโอนไปยังกองทุนการออมแห่งชาติด้วย สำหรับข้อมูลการจำแนกอายุและอาชีพของผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ (กรณีบำนาญ) แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ นั้น สำนักงานประกันสังคมไม่ได้มีการจำแนกไว้

แต่ได้จัดทำเป็นภาพรวมเนื่องจากผู้ประกันตนได้จ่ายเงินเข้ากองทุนประกันสังคมเท่ากันในแต่ละทางเลือก

การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รู้จักกับกองทุนการออมแห่งชาติ กระทรวงการคลัง ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ก่อนที่พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ จะมีผลบังคับใช้ในทุกภูมิภาคจำนวน ๑๔ ครั้ง โดยมีเครือข่ายกองทุนการออมแห่งชาติ เครือข่ายสวัสดิการชุมชน และสมาคมแรงงานนอกระบบร่วมดำเนินการด้วย แต่ภายหลังจากนั้นได้เว้นช่วงการดำเนินการไประยะหนึ่ง ซึ่งช่องทางการเปิดรับสมัครสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติได้ให้ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และธนาคารกรุงไทย เป็นช่องทางหลักในการรับสมัครสมาชิกรวมถึงรับเงินสะสมจากสมาชิก เนื่องจากเป็นองค์กรที่ดูแลแรงงานรากหญ้าและเข้าถึงกลุ่มแรงงานนอกระบบที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของกฎหมายดังกล่าวโดยตรง

กรณีค่าธรรมเนียมธนาคารเพื่อชำระเงินสะสมของสมาชิกในกรณีกองทุนประกันสังคมได้ให้สมาชิกเป็นผู้รับผิดชอบจ่ายค่าธรรมเนียม แต่กรณีกองทุนการออมแห่งชาติ กองทุนจะเป็นฝ่ายรับผิดชอบจ่ายค่าธรรมเนียมให้แก่สมาชิก โดยได้เคยหารือกับธนาคารให้คิดค่าธรรมเนียมครั้งละ ๕ บาท และปัจจุบันได้หารือเพื่อต่อรองให้ลดน้อยลง

กองทุนการออมแห่งชาติเป็นการออมด้วยความสมัครใจ ซึ่งไม่จำเป็นต้องส่งเงินสะสมหรือเงินออมทุกเดือน สมาชิกจะได้รับเงิน

บำนาญใช้จ่ายทุกเดือนมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับเงินสะสมของสมาชิก เงินสมทบจากรัฐ และผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบ ซึ่งกระทรวงการคลังได้กำหนดให้มีการปรับเงินสมทบทุก ๕ ปี ตามที่ กฎหมายกำหนด สำหรับกรณีที่มีสมาชิกมีการออมในช่วงอายุน้อยจะได้ ผลประโยชน์จากการที่รัฐจ่ายเงินสมทบให้น้อยกว่าสมาชิกที่ออมในช่วง อายุมาก เนื่องจากสมาชิกที่มีอายุมากมีระยะเวลาที่รัฐจะช่วยจ่ายเงิน สมทบได้น้อยตามระยะเวลาที่เหลือและต้องพิจารณาภาระงบประมาณ ของประเทศประกอบด้วย สำหรับสมาชิกที่อายุน้อยยังคงมีช่วงระยะเวลา การออมที่มาก ซึ่งรัฐจะช่วยจ่ายเงินสมทบได้มากตามระยะเวลาที่เหลือ

การจ่ายเงินสมทบให้แก่สมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ รัฐได้จ่ายสมทบให้ทันทีไม่ต้องรอนงบประมาณ โดยกระทรวงการคลัง ได้ตั้งเป้าหมายให้มีสมาชิกจำนวน ๓ ล้านคน ภายใน ๕ ปี ซึ่งรัฐจ่ายเงิน สมทบให้ตามช่วงอายุ ดังนี้

๑. สมาชิกที่บรรลุนิติภาวะ แต่ไม่เกิน ๓๐ ปี ได้รับเงิน สมทบร้อยละ ๕๐ ของเงินที่สะสมเข้ากองทุนในแต่ละเดือน แต่ไม่เกินปีละ ๖๐๐ บาท

๒. สมาชิกที่อายุมากกว่า ๓๐ ปี แต่ไม่เกิน ๕๐ ปี ได้รับ เงินสมทบร้อยละ ๘๐ ของเงินที่สะสมเข้ากองทุนในแต่ละเดือน แต่ไม่เกิน ปีละ ๙๖๐ บาท

๓. สมาชิกที่อายุมากกว่า ๕๐ ปี แต่ไม่เกิน ๖๐ ปี ได้รับเงินสมทบร้อยละ ๑๐๐ ของเงินที่สะสมเข้ากองทุนในแต่ละเดือน แต่ไม่เกินปีละ ๑,๒๐๐ บาท

การส่งเงินสะสมของสมาชิกจะต้องสะสมไม่น้อยกว่าครั้งละ ๕๐ บาท แต่เมื่อรวมกันแล้วไม่เกินกว่า ๑๓,๒๐๐ บาทต่อปี

การจ่ายเงินให้แก่สมาชิก

๑. กรณีที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะอายุครบ ๖๐ ปี บริบูรณ์ ให้สมาชิกมีสิทธิได้รับบำนาญจากเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์จากเงินดังกล่าว ไปตลอดอายุขัย และคืนเงินให้กับผู้มีสิทธิรับผลประโยชน์ หากยังมีเงินคงเหลืออยู่ในบัญชีของสมาชิกผู้นั้น

๒. กรณีที่สมาชิกทุพพลภาพก่อนอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ สมาชิกจะขอรับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมทั้งหมดหรือบางส่วนจากกองทุนก็ได้ โดยให้ขอรับได้เพียงครั้งเดียว ส่วนเงินสมทบและผลประโยชน์ของเงินสมทบจะจ่ายเป็นบำนาญให้สมาชิกเมื่ออายุครบ ๖๐ ปี ซึ่งในกรณีที่สมาชิกคงเงินไว้ในกองทุนทั้งหมดหรือบางส่วน จะนำเงินที่คงไว้นี้มาคำนวณจ่ายบำนาญด้วย

๓. กรณีที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะลาออกจากกองทุน ให้สมาชิกมีสิทธิได้รับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมจากกองทุน ส่วนเงินสมทบและผลประโยชน์ของเงินสมทบให้ ตกเป็นของกองทุน

๔. กรณีสมาชิกอายุ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ถ้าออมไม่ถึงขั้นที่จะได้บำนาญขั้นต่ำ ๖๐๐ บาท จะได้รับเป็นเงินบำรุงชีพเป็นรายเดือนไปจนกว่าเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์จากเงินดังกล่าวจะหมด

ทั้งนี้ กระทรวงการคลังได้จัดทำตารางแผนการออมส่วนบุคคลเพื่อคำนวณผลประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับไว้ในร่างกฎกระทรวงซึ่งอยู่ระหว่างการเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา เช่น ถ้าออมเงินขั้นต่ำเป็นเงิน ๕๐ บาท / เดือน เป็นระยะเวลา ๔๕ ปี จึงจะได้บำนาญขั้นต่ำ ๖๐๐ บาท/เดือน เป็นต้น นอกจากนี้ระบบการออมของประเทศไทยมีหลากหลายช่องทางเลือก ดังนั้น สมาชิกกองทุนการออมและประชาชนสามารถเลือกรูปแบบการออมโดยวิธีการอื่นเพิ่มเติมได้ เช่น กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) กองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) เป็นต้น

กระทรวงการคลังและกระทรวงแรงงานได้ดำเนินงานเชิงบูรณาการร่วมกันและได้หารือกันแล้วมีความเห็นตรงกันว่าระบบบำนาญให้อยู่ภายใต้การดูแลของกระทรวงการคลัง เนื่องจากเป็นภาระงบประมาณของประเทศในระยะยาว สำหรับสวัสดิการระยะสั้น (กรณีเจ็บป่วย ประสบอุบัติเหตุ ทูพพลภาพ) ให้อยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน ซึ่งกองทุนการออมแห่งชาติไม่ได้ส่งผลกระทบต่อหรือทำให้บุคคลกลุ่มใดเสียประโยชน์ เนื่องจากกองทุนการออมแห่งชาติเป็นการสร้างระบบประกันชราภาพให้แก่แรงงานนอกระบบ

ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการกิจการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี
ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ต่อการ
ดำเนินงาน
ตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔

ตามที่คณะอนุกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการกิจการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ให้พิจารณาดำเนินการบังคับใช้พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงได้เชิญผู้แทนจากสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง เข้าร่วมประชุมเพื่อหารือเกี่ยวกับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ และได้ให้ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงาน โดยคณะกรรมการได้พิจารณาเห็นชอบแล้ว ดังนี้

๑. ถ้ายังคงมีผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ (ทางเลือกที่ ๓, ๔ และ ๕) จะทำให้เกิดการแข่งขันระหว่างกองทุนประกันสังคมและกองทุนการออมแห่งชาติ เนื่องจากผลประโยชน์ของกองทุนการออมแห่งชาติได้ให้น้อยกว่ากองทุนประกันสังคม

๒. กองทุนการออมแห่งชาติได้รับประกันผลประโยชน์ให้แก่สมาชิก แต่กองทุนประกันสังคมไม่ได้มีการประกันผลประโยชน์ให้แก่สมาชิก ดังนั้น การลงทุนของกองทุนการออมแห่งชาติจึงต้องลงทุนในความเสี่ยงน้อย ซึ่งจะได้รับผลประโยชน์ตอบแทนที่ต่ำ

๓. กระทรวงการคลังควรเร่งรัดดำเนินการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ และออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ เพื่อให้สามารถดำเนินงานให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าว

๔. สำนักงานเศรษฐกิจการคลังจัดทำข้อมูลของผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ (กรณีบำนาญ) แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยจำแนกข้อมูลเป็นช่วงอายุและอาชีพของผู้ประกันตนดังกล่าว เพื่อประโยชน์ต่อการคำนวณเงินสมทบและการประเมินการดำเนินงานของกองทุนการออมแห่งชาติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔

๕. กระทรวงการคลังควรให้ความรู้และสร้างความเข้าใจให้แก่เกษตรกร แรงงานรากหญ้า และกลุ่มผู้มีรายได้น้อยได้เข้าใจอย่างถูกต้องเกี่ยวกับประโยชน์ที่จะได้รับจากการสมัครเป็นสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ เนื่องจากเป็นกลุ่มบุคคลที่มีรายได้น้อยและมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินก่อนก่อนอายุครบ ๖๐ ปี แต่กองทุนการออมแห่งชาติเป็นระบบบำนาญที่จ่ายเงินคืนพร้อมเงินสมทบจากรัฐและผลประโยชน์ให้แก่สมาชิกเป็นรายเดือนเมื่ออายุครบ ๖๐ ปี ซึ่งประเด็นดังกล่าวจะเป็นตัวแปรสำคัญที่จะลดความต้องการหรือความสนใจของเกษตรกรให้มาสมัครเป็นสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ และจะส่งผลทำให้บุคคลกลุ่มดังกล่าวได้รับเงินบำรุงชีพแทนบำนาญเป็นจำนวนมาก

๖. กรณีค่าธรรมเนียมธนาคารเพื่อชำระเงินสะสมของสมาชิก แม้จะมีค่าธรรมเนียมเรียกเก็บเป็นจำนวนเงินที่ไม่มาก แต่หากรวมกันจำนวนหลายครั้งก็เป็นจำนวนเงินที่มาก ซึ่งเป็นภาระค่าใช้จ่ายของกองทุนการออมแห่งชาติที่ต้องรับผิดชอบในระยะยาว

๗. กระทรวงการคลังควรนำเสนอข้อดีของการสมัครเข้าเป็นสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติให้ประชาชนได้รับรู้อย่างทั่วถึง เนื่องจากรัฐบาลมีงบประมาณที่ไม่เพียงพอต่อการรับภาระดูแลผู้สูงอายุ ในอนาคตได้อย่างทั่วถึง

๘. กระทรวงการคลังควรจัดทำแผนการออมให้ประชาชนที่สนใจสมัครเป็นสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติได้พิจารณาเลือกออมเพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับค่าใช้จ่ายในวัยสูงอายุของตนเอง ในอนาคต

๙. ควรให้โอกาสแก่สมาชิกที่ส่งเงินสะสมอย่างต่อเนื่อง และจะมีเงินสะสมถึงเกณฑ์ได้รับบำนาญในปีที่สมาชิกจะอายุครบ ๖๐ ปี แต่สมาชิกต้องส่งเงินสะสมเกินกว่าที่เกณฑ์กำหนด (ไม่เกิน ๑๓,๒๐๐ บาท/ปี) ดังนั้น จึงควรกำหนดให้สมาชิกสามารถจ่ายเงินสะสมได้ในระดับที่จะทำให้ตนเองได้รับเงินบำนาญแม้ว่าจะเกินกว่าที่เกณฑ์กำหนด

๑๐. หน่วยงาน องค์กร และสังคมทุกภาคส่วน เช่น อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) กลุ่มสวัสดิการชุมชน เป็นต้น โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรช่วยสนับสนุน และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปและแรงงานนอกระบบที่อยู่ตามชายขอบหรือห่างไกลข้อมูลข่าวสารได้ให้ความสำคัญต่อการออมเพื่อวัยสูงอายุ จัดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับรู้ มีความเข้าใจ

และเข้าถึงกองทุนการออมแห่งชาติ รวมทั้งกระบวนการตัดสินใจ
ของประชาชนที่จะสมัครเป็นสมาชิกและการเลือกรูปแบบการออม

๑๑. เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มี การเปิดรับสมัครสมาชิก
กองทุนการออม ซึ่งทำให้มีผู้เสียประโยชน์จากการเปิดรับสมัครที่ล่าช้า
ดังนั้น กระทรวงการคลังควรมีแนวทางการเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้น
จากการเปิดรับสมัครสมาชิกที่ล่าช้า เช่น การขยายระยะเวลาการออม
การเพิ่มอายุของผู้สมัครสมาชิก หรือการเพิ่มเงินสมทบหรือผลประโยชน์
ให้แก่สมาชิก เป็นต้น

ภาคผนวก

รายชื่อคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน
สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี
ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส

๑. นายวัลลภ ตังคณานุก์รัช	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายมณฑิเยร บุญตัน	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นางสาวรณณี สิริเวชชะพันธ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. คุณหญิงทรงสุดา ยอดมณี	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. พลอากาศเอก ชนัท รัตนอุบล	โฆษกคณะกรรมการ
๖. นายแถมสิน รัตนพันธ์	กรรมการและที่ปรึกษา
๗. พลตรี จารึก อารีราชการันย์	กรรมการและที่ปรึกษา
๘. พลเรือเอก สุรศักดิ์ หุ่นเรืองรมย์	กรรมการและที่ปรึกษา
๙. พลเอก วีรณ ฉันทศาสตร์โกศล	กรรมการและที่ปรึกษา
๑๐. นางกาญจนารัตน์ สิวโรจน์	กรรมการ
๑๑. รศ.กิตติชัย ไตรรัตนศิริชัย	กรรมการ
๑๒. พลเอก ธีระวัฒน์ บุญยะประดับ	กรรมการ
๑๓. นายปรีชา วัชรภักย์	กรรมการ
๑๔. พลเรือเอก พลวัฒน์ สีโรดม	กรรมการ
๑๕. พลเอก ไพชยนต์ คำทันเจริญ	กรรมการ
๑๖. นายยุทธนา ทัพเจริญ	กรรมการ
๑๗. พลเอก ยุทธศิลป์ โดยชื่นงาม	กรรมการ
๑๘. พลเอก อุดลยเดช อินทะพงษ์	กรรมการ
๑๙. พลเอก อรุณ สมตน	กรรมการ
๒๐. พลตำรวจเอก เอก อังสนานนท์	กรรมการ
๒๑. นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ	เลขานุการคณะกรรมการ

รายชื่อที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ
และเลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ

ที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ
และเลขานุการประจำคณะกรรมการ

๑. นางกีระณา สุมาวงศ์
๒. นางจิราภรณ์ เล้าเจริญ
๓. นางพวงแก้ว กิจธรรม
๔. นายสมชาย เจริญอำนวยสุข
๕. รศ.ดร. อาชัญญา รัตนอุบล
๖. ดร. อธิติพล ปรีดีประสงค์
๗. ดร. เฉลิมชัย ยอดมาลัย
๘. นายนิวัฒน์ กาญจนภูมิรินทร์
๙. ดร. พรรณรัตน์ เกรียงวัฒนา
๑๐. นายวิญญู พิทักษ์ปรกรณ์
๑๑. นางอำไพวรรณ ตรีสกุล
๑๒. นางสาวริน ลิขิตาภรณ์
๑๓. นางอาทิตยา นรารววัชร
๑๔. นางกรรณิการ์ จรัสอุไรสิน
๑๕. นายกันติพจน์ ศรีบุญรัตน์
๑๖. นางสาวฐาปนีย์ สุขสำราญ
๑๗. นางธนัทธร์ นิธิธีรพัชร
๑๘. นายนิติ ถาวรฉนิชัย
๑๙. นายรณฤทธิ์ มงคลรัตน์
๒๐. นางรัตนา ตฤชณารังสี
๒๑. ทพ.ดร. อุดมศักดิ์ ศรีสุทิวา

- ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
นักวิชาการประจำคณะกรรมการ
นักวิชาการประจำคณะกรรมการ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ

รายชื่อที่ปรึกษาทิตติมศักดิ์คณะกรรมการ

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์คณะกรรมการธิการ

๑. นายเกียรติศักดิ์ เทพผดุงพร
๒. นางจันทิรา กิตติฐิติกุล
๓. นางผาณิต พูนศิริวงศ์
๔. นางเพ็ญพักตร์ ศรีทอง
๕. นายวงศ์พันธ์ ฌันนัยพัต
๖. นางระรินทิพย์ ศิโรรัตน์
๗. ดร. สมบูรณ์ วรार्หับันชุกรวิทย์
๘. นาวาตรี สมพล มหาสิงห์
๙. พลตำรวจโท สันติ เพ็ญสุตร
๑๐. นางสุนทรี พัวเวส
๑๑. นายสุรวัฒน์ ชมพูพงษ์
๑๒. นายอโนทัย ฤทธิปัญญาวงศ์
๑๓. นายอภิชาติ คัมภีรศาสตร์
๑๔. พลโท อัครชัย จันทร์โตษะ
๑๕. พลอากาศตรี อิทธิพร คณะเจริญ
๑๖. นายเอกพิทยา เอี่ยมคงเอก

รายชื่อคณะอนุกรรมการ

คณะกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ

๑. คุณหญิงทรงสุฑา ยอดมณี ประธานคณะกรรมการ
๒. พลเอก อรุณ สมตน์ รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. พลเรือเอก พลวัฒน์ สีโรดม รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นางจิราภรณ์ เล้าเจริญ รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายสุรัฐ ศิลปอนันต์ อนุกรรมการ
๖. นายภูมิสรรค์ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา อนุกรรมการ
๗. นางสาวอรุณโรจน์ เลี่ยมทอง อนุกรรมการ
๘. นาวาตรี สมพล มหาสิงห์ อนุกรรมการ
๙. นายกันติพจน์ ศรีบุญรัตน์ อนุกรรมการ
๑๐. นายอิทธิพล ปรีดีประสงค์ อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๑. นายแถมสิน รัตนพันธ์ ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๒. พลตำรวจเอก เอก อังสนานนท์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๓. รศ. จินตนันท์ ชญาตร์ ศุภมิตร ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๔. พลโท อัครชัย จันทโรตยะ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๕. ดร. สมบูรณ์ วรার্থบัณฑิตวิทย์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๖. ดร. พรณรัตน์ เกรียงวัฒนา ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๗. นายวิญญู พิทักษ์ปรกรณ์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๘. รศ.ดร. คุณหญิงวินิตา ดิถียนต์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๙. นางเพ็ญศรี เคียงศิริ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒๐. นางนฤมล ล้อมทอง ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒๑. นายเศรษฐา ศิระฉายา ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒๒. รศ.ดร. อาชัญญา รัตนอุบล ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒๓. นางกรรณิการ์ จรัสอุไรสิน ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

คณะกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ

๒๔. นางสาวริน ลิขิตาภรณ์

๒๕. นายวงศ์พันธ์ ญันนัยพัต

๒๖. นางรัตนา ตฤษณารังสี

๒๗. นายนิติ ถาวรวนิชย์

๒๘. นายรณฤทธิ์ มงคลรัตน์

๒๙. นางฉัตร เหมะจันทร์

๓๐. นางทิพยา กิตติขจร

๓๑. นางธันท์ธร นิธิธีรพัชร

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

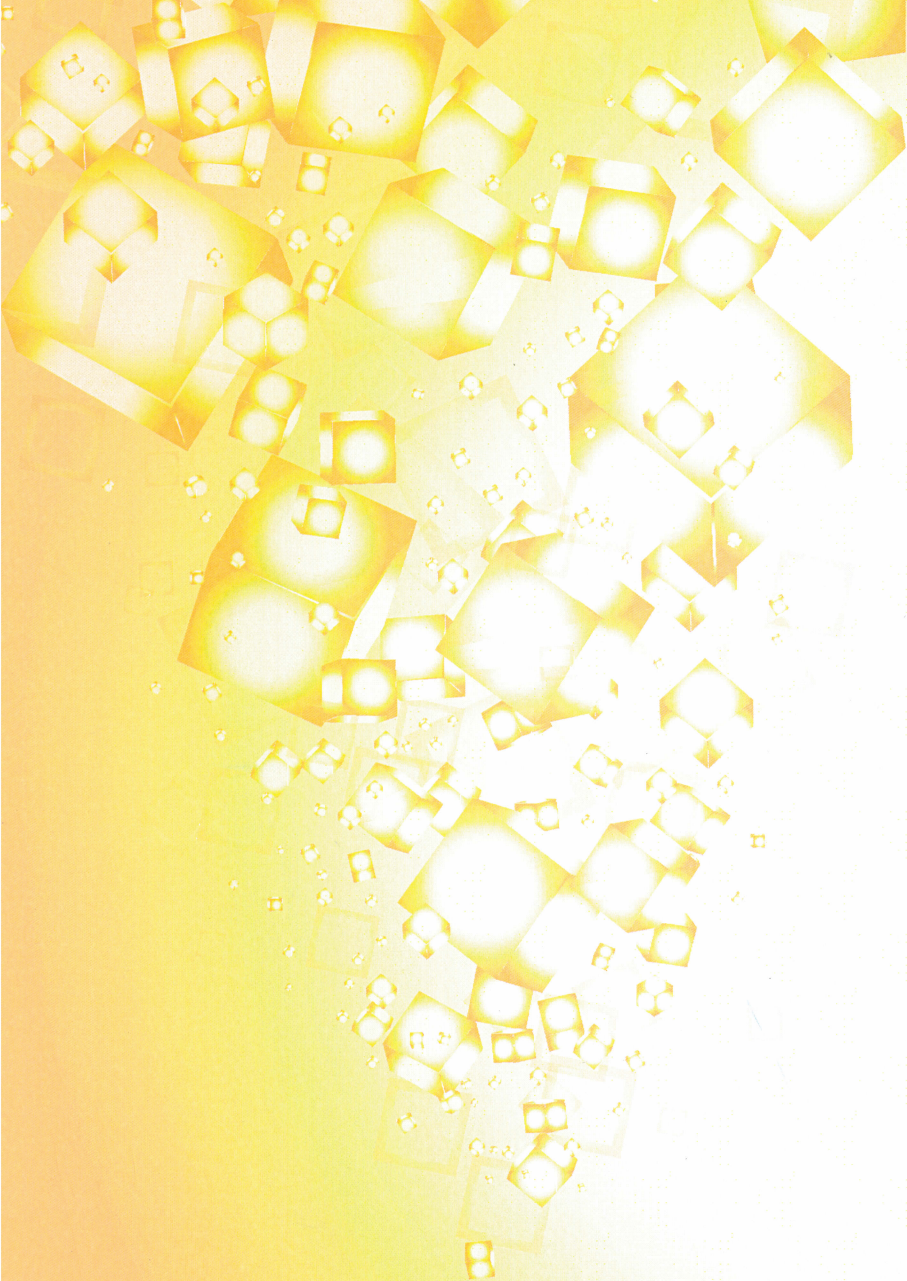
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

คณะอนุกรรมการกิจการสตรี

๑. นางสาวรณิ สิริเวชชะพันธ์ ประธานคณะอนุกรรมการ
๒. นางกาญจนารัตน์ ลีวีโรจน์ รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก วีรฉัตร ฉันทศาสตร์โกศล รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง
๔. นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์ อนุกรรมการ
๕. นางสุทธินี เมธีประภา อนุกรรมการ
๖. ดร. สุธาดา เมฆรุ่งเรืองกุล อนุกรรมการ
๗. นางสุชาดา นันทะพานิชสกุล อนุกรรมการ
๘. นายพิสุทธิ ทรัพย์วิจิตร อนุกรรมการ
๙. นายสืบสวัสดิ์ วุฒิวรดิษฐ์ อนุกรรมการ
๑๐. พลตรี วีระศักดิ์ นาหะสิริ อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๑. นางกีระณา สุมาวงศ์ ประธานที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๒. นายสมชาย เจริญอำนวยสุข ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๓. นายเกียรติศักดิ์ เทพผดุงพร ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๔. นางอำไพวรรณ ตรีสกุล ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๕. นายสุรวัฒน์ ชมภูพงษ์ ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๖. ทพ.ดร. อุดมศักดิ์ ศรีสุทิวา ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๗. ดร. พรรณรัตน์ เกรียงวัฒนา ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

คณะกรรมการกิจการคนพิการ

๑. นายมณฑิเยร บุญตัน	ประธานคณะกรรมการ
๒. พลอากาศเอก ชนิต รัตนอุบล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. แพทย์หญิงวิชรา รั้วไพบูลย์	อนุกรรมการ
๕. นางอาทิตยา นรารวัชร	อนุกรรมการ
๖. นายธีรยุทธ สุขคนวิท	อนุกรรมการ
๗. นายต่อพงศ์ เสลานนท์	อนุกรรมการ
๘. นายวิฑูต บุนนาค	อนุกรรมการ
๙. นางสาววันทนีย์ พันธชาติ	อนุกรรมการ
๑๐. นางพวงแก้ว กิจธรรม	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๑. ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๒. นายชูศักดิ์ จันทยานนท์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๓. นางเบญจา ชลธารันนท์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๔. นางนภา เศรษฐกร	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๕. นายสุภรธรรม มงคลสวัสดิ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๖. นางพิมพ์า ขจรธรรม	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๗. นายศุภชีพ ดิษเทศ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๘. นายอนุชา รัตนสินธุ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๙. นายสุพล บริสุทธิ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ออกแบบและพิมพ์ที่
สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๐-๒๒๔๔-๑๕๖๑, ๐-๒๒๔๔-๑๗๔๑, ๐-๒๔๓๑-๔๔๗๑, ๐-๒๔๓๑-๔๔๗๕